

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **Ing. J. Ch.**, zast. Mgr. Ing. Markem Němcem, advokátem se sídlem Sedlčany, Nádražní 106, proti žalovanému: **Úřad průmyslového vlastnictví**, se sídlem Praha 6, Antonína Čermáka 2a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2004, č. j. O-60379, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Společnost Franze Kafky, se sídlem Praha 1, Maiselova 15, zast. JUDr. Františkem Vyskočilem, PhD., advokátem se sídlem Praha 1, Petrská 12, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2007, č. j. 11 Ca 36/2007 - 77,,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2007, č. j. 11 Ca 36/2007 - 77, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 6. 10. 2003, č. j. O-60379, zamítl Úřad průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) návrh žalobce na výmaz kombinované ochranné známky č. 170629 ve znění „CENTRUM FRANZE KAFKY PRAHA“ z rejstříku ochranných známek podaný podle § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách (dále jen „zákon č. 137/1995 Sb.“) a částečně vyhověl návrhu žalobce na výmaz uvedené ochranné známky podle § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 137/1995 Sb., a to vzhledem k tomu, že napadená ochranná známka byla v rozhodném období užívána s výjimkou „prodeje medailí, drobných plastik, jarmulek a stužek“. Pro tyto služby proto byla částečně vymazána.

Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2004, č. j. O-60379 zamítl předseda Úřadu žalobcem podaný rozklad. Současně žalovaný rozhodl, že návrhu na zrušení uvedené ochranné známky podle § 31 odst. 1 písm. a) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách (dále jen „zákon č. 441/2003 Sb.“) se vyhovuje a tato známka se zrušuje pro „prodej medailí, drobných plastik, jarmulek a stužek“. Pro ostatní výrobky a služby ve třídách 9, 16, 21, 41 a 42 se ochranná známka ponechává v platnosti.

Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Městského soudu v Praze, který jeho žalobu odmítl usnesením ze dne 13. 10. 2005, č. j. 11 Ca 275/2004 – 40, podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení. Soud neshledal napadené rozhodnutí správním aktem, jímž by žalovaný rozhodoval o právech, právem chráněných zájmech či povinnostech žalobce. Samotná skutečnost, že žalobce je oprávněn domáhat se u správního orgánu vydání rozhodnutí v postavení třetí osoby, pak nemá podle soudu automaticky za následek, že tato osoba splňuje soudním řádem správním stanovené podmínky aktivní legitimace k podání správní žaloby.

Usnesení Městského soudu v Praze následně zrušil zdejší soud ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 17. 1. 2007, č. j. 3 As 10/2006-64. Pokud jde o aktivní legitimaci žalobce k podání žaloby, mohl soud dle názoru Nejvyššího správního soudu dospět - ve vztahu k § 65 odst. 1 s. ř. s. - buď k závěru, že předmětné správní rozhodnutí je způsobilé zasáhnout do právní sféry stěžovatele, pak by ovšem musel žalobu věcně projednat a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě, tj. dospěl-li by soud k závěru, že stěžovatel nemohl být předmětným správním rozhodnutím zkrácen na svých právech, bylo by na místě žalobu odmítnout, nikoli však podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení, nýbrž podle písm. c) tohoto ustanovení, jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

Městský soud v Praze se pak podle Nejvyššího správního soudu zcela opomněl vypořádat s možností aktivní legitimace stěžovatele podle ust. § 65 odst. 2 s. ř. s., tj. jako *účastníka řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1 citovaného ustanovení, tvrdí však, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí*. V této souvislosti odkázal Nejvyšší správní soud na své dřívější rozhodnutí ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, publ. pod č. 379/2004 Sb. NSS, jehož procesní aspekt shledal potenciálně aplikovatelným i na projednávanou věc.

Nejvyšší správní soud proto uložil Městskému soudu v Praze znovu posoudit, zda je žalobce oprávněn podat žalobu proti předmětnému správnímu rozhodnutí, či nikoli a v případě, že dospěje ke kladnému závěru, o věci meritorně rozhodnout.

Novým rozhodnutím Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného zrušil. Žalobce byl v dané věci účastníkem řízení před správním orgánem, neboť se zde rozhodovalo o jeho návrhu na výmaz ochranné známky. Ve správním řízení sice nebylo rozhodováno o právech a povinnostech žalobce, nicméně soud dospěl k závěru, že žalobci svědčí právo podat proti napadenému rozhodnutí žalobu ve správním soudnictví za předpokladu, že byl

postupem správního orgánu zkrácen na právech, která jemu přísluší. Žalobce v podané žalobě tvrdil, že v řízení před správním orgánem byla porušena jeho procesní práva. Jak potom vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001-67, mohl žalobce v této věci namítat právě jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale i na právech procesních. Protože žalobce není nositelem práv a povinností, vyplývajících z práva hmotného (práv vyplývajících z vlastnictví sporné ochranné známky), mohl se soud věcně zabývat jen námitkami, jimiž v podané žalobě namítal porušení svých procesních práv. Soud tak dospěl k závěru, že žalobce je aktivně legitimován k podání žaloby podle § 65 odst. 2 s. ř. s.

Při posuzování důvodnosti podané žaloby pak soud shledal oprávněnou námitku, podle níž nebyl žalobce před vydáním napadeného rozhodnutí seznámen s jeho podklady. Podle § 45 odst. 1 zákona č. 441/2003 Sb. ve znění účinném v době vydání napadeného rozhodnutí platí pro řízení o ochranných známkách správní řád, s výjimkou ustanovení o ověřování plných mocí pro neurčitý počet řízení. Podle § 33 správního řádu má účastník řízení právo navrhnout důkazy a jejich doplnění a klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a místním ohledání. Správní orgán je povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění.

Této povinnosti žalovaný nedostál. Z obsahu spisového materiálu není podle soudu patrné, že by byl žalobce v průběhu správního řízení před Úřadem v prvním stupni či v odvolacím řízení vyzván k tomu, aby se seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí a případně se k nim vyjádřil či navrhl doplnění. Přestože vzal soud v úvahu, že správní řízení probíhalo po značnou dobu a ve věci bylo rozhodnuto v obou stupních dvakrát, výslovné seznámení či výzva správního orgánu směřující k žalobci učiněna nebyla a stejně tak nebyla učiněna výzva k tomu, aby žalobce eventuálně navrhl doplnění dokazování. Toto procesní pochybení mohlo mít podle Městského soudu v Praze vliv na správnost rozhodnutí ve vztahu k důkazním prostředkům, jež byly předloženy majitelem ochranné známky k prokázání užívání ochranné známky v rozhodném období, s nimiž nebylo žalobci umožněno se seznámit.

Z uvedeného důvodu Městský soud v Praze napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žalovanému uložil, aby se znovu zabýval rozkladem žalobce proti rozhodnutí Úřadu a aby při projednání rozkladu vycházel důsledně z procesních ustanovení zachovávajíc práva a právem chráněné zájmy žalobce jako účastníka řízení před správním orgánem. Bude-li to nutné či vhodné, aby pak řízení doplnil a vydal nové rozhodnutí.

Na okraj rozhodnutí Městský soud v Praze uvedl, že byť výrok napadeného rozhodnutí trpí jistou rozporností, pokud se jím současně rozklad zamítá a rozkladem napadené rozhodnutí mění, je z něj podle soudu i tak zřejmé, jakým způsobem bylo ve věci rozhodnuto a samotná tato skutečnost by nevedla k závěru o nezbytnosti napadené rozhodnutí zrušit.

Rozsudek Městského soudu v Praze napadl kasační stížností (která je nyní předmětem řízení před Nejvyšším správním soudem) tentokrát žalovaný (dále jen „stěžovatel“). Důvod, pro který soud jeho rozhodnutí zrušil nemůže podle jeho názoru obstát, neboť je v rozporu se skutečností. Doklady, jimiž vlastník ochranné známky prokazoval její užívání a které jediné byly podkladem správního rozhodnutí, byly Úřadu doručeny dne 28. 11. 2000 jako součást vyjádření vlastníka ochranné známky k návrhu na její výmaz. Ve svém vyjádření ze dne 21. 6. 2004 pak žalobce uvedl, že *„Doklady předložené druhým odpůrcem jsou nevěrohodné a zpětně dodělané bez důkazní váhy. Napadáme jejich formální a věcnou stránku a nesouhlasíme, aby Úřad vzal za prokázané užívání zejména v oblasti poskytování služeb restauračních a kavárenských...“*. Pokud tedy žalobce hodnotí věrohodnost dokladů o užívání a jejich formální a věcnou stránku ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, je podle stěžovatele na místě úsudek, že žalobce byl s uvedenými doklady prokazujícími užívání napadené ochranné známky seznámen.

Doklady předložené vlastníkem napadené ochranné známky svědčí podle stěžovatele pro zachování ochranné známky pro zapsané výrobky a služby s výjimkou prodeje medailí, drobných plastik, jarmulek a stužek. Všechna rozhodnutí, která byla v průběhu čtyř let v projednávané věci vydána (dvě prvoinstanční a dvě druhoinstanční), tyto důkazy ve svých odůvodněních citovala. Byť tak soud nenalezl ve správním spisu výzvu k nahlížení do spisu, ani doklad o zaslání důkazů o užívání ochranné známky navrhovateli výmazu, pokládá stěžovatel tento požadavek za zbytečně formalistický, neboť navrhovatel výmazu se prokazatelně s podklady rozhodnutí seznámil a měl možnost navrhnout jejich doplnění. Tvrzení o tom, že žalobce nebyl seznámen s výsledky dokazování, měl proto soud podle stěžovatele vyhodnotit jako účelové. Svým názorem pak soud zavázal správní orgán k tomu, aby formálně seznámil navrhovatele s důkazy o užívání napadené ochranné známky, ačkoli je ze spisu zřejmé, že navrhovatel tyto důkazy zná.

Soud tedy podle stěžovatele pochybil, pokud 1) žalobci přiznal žalobní legitimaci podle § 65 odst. 2 s. ř. s., 2) zrušil žalobou napadené rozhodnutí předsedy Úřadu a *„zavázal Úřad svým právním názorem na výrok správního rozhodnutí“*, i když současně uvedl, že je z něj přes nedostatek (viz výše) zřejmé, jakým způsobem bylo ve věci rozhodnuto. Uvedeným došlo podle stěžovatele ke zmatečnosti řízení před soudem, spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení. Rozsudek soudu je pak podle stěžovatele nesrozumitelný, resp. *„vykazuje nedostatky důvodů rozhodnutí“*. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a *„zavázal jej věc opětovně projednat zejména s důrazem na splnění zákonem stanovených podmínek řízení“*.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných stížných bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. O věci uvažil takto:

Předně je třeba odmítnout poněkud nekonzistentní námitku stěžovatele, podle níž trpí řízení před soudem zmatečností spočívající v nedostatku podmínek řízení, resp. podle které je rozsudek Městského soudu v Praze nesrozumitelný. Tyto vady Nejvyšší správní soud v řízení před Městským soudem v Praze neshledal, jeho rozhodnutí je dle názoru Nejvyššího správního soudu zcela srozumitelné a naráží-li stěžovatel na poznámku soudu

týkající se výroku napadeného správního rozhodnutí, může se s ní Nejvyšší správní soud pouze ztotožnit.

Rovněž otázku aktivní legitimace žalobce k podání žaloby ve správním soudnictví zodpověděl Městský soud v Praze zcela správně. Podle § 31 odst. 1 písm. a) zákona č. 441/2003 Sb. [dříve § 25 odst. 1 písm. b) zákona č. 137/1995 Sb.] zruší Úřad ochrannou známku *v řízení zahájeném na návrh třetí osoby*, jestliže ochranná známka nebyla po nepřetržitou dobu 5 let řádně užívána pro výrobky nebo služby, pro které je zapsána, a pro neužívání neexistují řádné důvody. Podle § 45 odst. 1 zákona č. 441/2003 Sb. (dříve § 38 odst. 8 zákona č. 137/1995 Sb.) nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro řízení o ochranných známkách správní řád, s výjimkou dále vyjmenovaných ustanovení. Podle § 14 odst. 2 správního řádu je účastníkem řízení i ten, *komu zvláštní právní předpis takové postavení přiznává*.

Žalobci tak svědčí právo účasti ve správním řízení na základě zvláštního právního předpisu, jímž je v daném případě zákon č. 441/2003 Sb. (konkrétně jeho § 31), byť o jeho právech, právem chráněných zájmech nebo povinnostech nebude v řízení jednáno a jeho práva, právem chráněné zájmy nebo povinnosti nemohou být rozhodnutím přímo dotčeny (srov. § 14 odst. 1 správního řádu).

Na tuto konstrukci účastenství ve správním řízení navazuje právní úprava soudního řádu správního ustanovením § 65 odst. 2, podle něhož může podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odstavce 1 (kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu...), tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí.

Zcela správně proto Městský soud v Praze odkázal na rozhodnutí zdejšího soudu, v němž (byť po stránce hmotněprávní v odlišné věci) Nejvyšší správní soud dovodil, že *„žalobce může účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je pak nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale i na právech procesních (§ 65 s. ř. s.). Protože žalobce... není nositelem práv a povinností vyplývajících z práva hmotného, o kterých bylo v tomto správním řízení... rozhodováno, mohl v žalobě namítat jen porušení procesních práv.“*

Stejně je podle názoru Nejvyššího správního soudu nutno postupovat i v projednávaném případě, neboť situace [postavení navrhovatele zrušení (výmazu) ochranné známky ve správním řízení] je zde obdobná. Rozhodnutí Městského soudu v Praze ohledně aktivní legitimace žalobce k podání žaloby ke správnímu soudu je tedy zcela správné a námitka stěžovatele v tomto ohledu není důvodná.

Opodstatněnou naproti tomu Nejvyšší správní soud shledal námitku stěžovatele, podle které byl žalobce zjevně s podklady správních rozhodnutí seznámen, a nemohl být tudíž zkrácen na svém právu vyplývajícím z § 33 odst. 2 správního řádu.

Výkladem tohoto ustanovení se již dříve Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval. Podle rozsudku ze dne 15. 12. 2004, č. j. 7 As 40/2003-61; publ. pod č. 958/2006 Sb. NSS, je z § 33 odst. 2 správního řádu „zřejmé, že jeho smyslem je poskytnout účastníkovi správního řízení možnost prezentovat správnímu orgánu své stanovisko k důkazním prostředkům, které správní orgán shromáždil ve správním řízení. Materiálním předpokladem jeho užití je situace, kdy skutkový stav doznal změn, zejména byly provedeny zásadní důkazy, o nichž účastník řízení neví. ... Za předpokladu, že správní orgán (stěžovatel) pak řízení na druhém stupni nedoplnil prováděním dalšího dokazování a při rozhodování vycházel pouze z těch podkladů, které již účastník řízení znal,“ nedošlo podle Nejvyššího správního soudu k porušení ust. § 33 odst. 2 správního řádu. Vyzvání účastníka podle citovaného ustanovení by bylo podle tohoto rozsudku „čistě formálním úkonem“. (Shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2004, č. j. 6 A 15/2000-63, publ. pod č. 186/2004 Sb. NSS.)

V daném případě byl dne 28. 11. 2000 spolu s vyjádřením majitele napadené ochranné známky k návrhu na výmaz doručen Úřadu obsáhlý spisový materiál, dokládající užívání napadené ochranné známky v rozhodné době.

Ve svém podání ze dne 21. 6. 2004, označeném jako Vyjádření navrhovatele do řízení o rozkladu; Převzetí zastoupení navrhovatele; Specifikace dosavadních návrhů navrhovatele, uvedl žalobce následující: „Ač první odpůrce nebyl účastníkem řízení, opírá se napadené rozhodnutí o jeho užívání jeho ochranné známky! První odpůrce neví, že je účastníkem řízení, ale zatím je celkem úspěšný, zejména v dokazování. Doklady předložené druhým odpůrcem jsou nevěrohodné a zpětně dodělané bez důkazní váhy. Napadáme jejich formální i věcnou stránku a nesouhlasíme, aby Úřad vzal za prokázané užívání známky zejména v oblasti poskytování služeb restauračních a kavárenských, podávání teplých a studených nápojů, polévek, hotových jídel, výrobků studené kuchyně, dezertů, nápojů alkoholických i nealkoholických.“

Dle názoru Nejvyššího správního soudu nebyl žalobce v daném případě na svém právu být seznámen s podklady řízení zkrácen. Skutkový stav zůstal po celou dobu řízení v podstatě nezměněn, podklady pro rozhodnutí tvořily součást spisu prakticky od samého počátku řízení a byly citovány v obou naposledy vydaných správních rozhodnutích. Z podání žalobce ze dne 21. 6. 2004 je pak zřejmé, že obsah podkladového materiálu mu byl před vydáním napadeného rozhodnutí znám. Své stanovisko k tomuto materiálu žalobce žalovanému sdělil. Žádné další zásadní důkazy, o kterých by žalobce nevěděl, pak nebyly před vydáním rozhodnutí žalovaného provedeny. Zrušení napadeného rozhodnutí za těchto okolností proto považuje Nejvyšší správní soud za nadbytečné a zbytečně formalistické, neboť účelu citovaného ustanovení bylo v daném případě zjevně dosaženo.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je Městský soud v Praze názorem vysloveným v tomto rozsudku vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín,
předseda senátu